

116 SLIKOVNO GRADIVO

Polje vsebuje kodirane podatke, ki se nanašajo na neprojecirno slikovno gradivo po ISBD (NBM) (npr. grafični odtisi, fotografije) in jih uporabljamo pri katalogiziranju v knjižnicah in muzejih. Polje ponovimo, če zapis zajema več vrst slikovnega gradiva.

Podpolja & ponovljivost

POLJE/PODPOLJE		PONOVLJIVOST
116	Slikovno gradivo	r
a	<i>Posebna oznaka gradiva</i>	nr
b	<i>Primarna podlaga</i>	nr
c	<i>Sekundarna podlaga</i>	nr
d	<i>Barva</i>	nr
e	<i>Tehnika (risbe, slike)</i>	r
f	<i>Tehnika (grafični odtisi)</i>	r
g	<i>Oznaka namena</i>	nr

Indikatorji

Vrednosti indikatorjev niso definirane.

OPIS PODPOLJ

116a Posebna oznaka gradiva

Koda označuje vrsto slikovnega gradiva, ki ji enota pripada.

a	<i>kolaž</i> Izvirno likovno delo, ki nastane z lepljenjem koščkov papirja, krpic, lesa itd. na podlago.
b	<i>risba</i> Izvirno likovno delo (ne grafični odtis ali slika), izdelano s svinčnikom, peresom, kredo ali drugim risalnim priborom.
c	<i>slika</i> Izvirna likovna upodobitev, izdelana z nanosom barve na podlago (gl. primer 1).
d	<i>fotomehanska reprodukcija</i> Vsaka podoba, ki je posnetek druge podobe in je narejena s fotografskim postopkom. Fotografski posnetek izvirne slike ali fotokopija grafičnega odtisa torej velja za fotomehansko reprodukcijo. Sem sodijo tudi umetniške reprodukcije, razglednice, plakati in študijski odtisi (gl. primer 2).
e	<i>fotonegativ</i> Del filma, steklena plošča ali papir z "negativno" sliko, tj. nasprotno od "pozitivne" – fotoodtisa, diapozitiva ali prosojnčce. Uporablja se za izdelavo pozitivnega odtisa. Vključeni niso negativni

	fotoodtisi, fotoodtisi, ki so kombinacija negativov in pozitivov, fotografije ali nadekspirani odtisi, ki vsi sodijo med tehnike za izdelavo fotoodtisov.
f	<i>fotoodtis</i> Pozitivna slika, izdelana na osnovi delovanja svetlobe ali drugega sevanja na snov, občutljivo za svetlobo (gl. primer 3). Izraz "fotoodtis" je tu uporabljen kot natančnejši izraz od "fotografije", ki tehnično lahko pomeni odtis ali negativ. Sem uvrščamo tudi rentgenske in neprosojne stereoskopske slike.
h	<i>podoba</i> Dvodimenzionalni vizualni prikaz, viden s prostim očesom in običajno na neprosojni podlagi. Kodo uporabimo, kadar ne moremo ali ne želimo navesti natančnejše oznake.
i	<i>grafični odtis</i> Vzorec ali podoba, prenesena z vrezane kovinske ali lesene plošče, litografskega kamna itd. Na splošno obstajajo štiri vrste tiska: ploski, visoki (reliefni), globoki in matrični.
k	<i>tehnična risba</i> Prerez, detajl, diagram, naris, perspektiva, načrt, delovni načrt itd., izdelan za uporabo v gradbeništvu, strojništvu itd.
z	<i>druga vrsta neprojecirnega slikovnega gradiva</i> Druge vrste gradiva, ki niso vključene zgoraj. Sem sodijo dela, izdelana s kombinacijo prostoročne in tiskarske tehnike, če nobena ne prevladuje. V takih primerih se moramo včasih odločiti, ali avtor šteje delo za fotoodtis (čeprav gre za poslikavo čez fotografijo). Ročno poslikavo štejemo k tehnikam, ki se uporabljajo pri tiskarskem postopku (ta vidik pokriva podpolje 116d). V to skupino uvrščamo tudi računalniško izdelane grafike in različne matrice za razmnoževanje (tudi šapirografske matrice in matrice za prosojnice).

116b Primarna podlaga

Koda označuje vrsto materiala, iz katerega je narejena primarna podlaga neprojecirnega slikovnega gradiva (tj. podlaga ali osnova, na kateri je podoba odtisnjena ali izdelana).

a	<i>platno</i>
b	<i>bristolski papir</i>
c	<i>karton/lepenka</i> Gl. primer 1.
d	<i>steklo</i>
e	<i>sintetika (plastika, vinil itd.)</i>
f	<i>kože (usnje, pergament, velen itd.)</i>
g	<i>blago (vključno z umetnimi vlakni)</i>
h	<i>kovina</i>
i	<i>papir</i> Gl. primera 2, 3.
j	<i>mavec</i>
k	<i>lesonit/iverka</i>
l	<i>porcelan</i>
m	<i>kamen</i>
n	<i>les</i>
u	<i>ni znano</i>
v	<i>mešano</i>

z	<i>drugo</i>
----------	--------------

116c Sekundarna podlaga

Koda označuje vrsto materiala, na katerega je pritrjena primarna podlaga (gl. primer 3).

Kodo vnesemo samo, kadar ima sekundarna podlaga (okvir, karton pod sliko, podstavek itd.) zgodovinski, informativni, estetski ali arhivski pomen. Uporabljamo enake kode kot za primarno podlago (podpolje 116b), dodatna koda pa je:

y	<i>ni sekundarne podlage</i>
----------	------------------------------

116d Barva

Koda označuje barvo neprojecirnega slikovnega gradiva.

a	<i>enobarvno</i> Enota je odtisnjena ali izdelana v eni barvi. Koda se uporablja za enobarvna umetniška dela. Ne uporablja se za fotografsko gradivo.
b	<i>črno-belo</i> Enota je odtisnjena ali izdelana v črni in beli barvi (gl. primer 3).
c	<i>večbarvno</i> Enota je odtisnjena ali izdelana v več barvah (gl. primera 1, 2).
d	<i>ročno barvano</i> Enota, izdelana s tiskarskim ali fotografskim postopkom, je ročno pobarvana.
u	<i>ni znano</i>
v	<i>mešano</i>
z	<i>drugo</i> Enota ima barvne karakteristike drugačne od zgoraj navedenih, npr. osenčeno, niansirano (npr. sepija).

116e Tehnika (risbe, slike)

Koda označuje tehniko, v kateri je narejena risba ali slika.

aa	<i>svinčnik</i>
ab	<i>grafitni svinčnik</i>
ac	<i>barvni svinčnik</i>
ad	<i>tuš</i>
ae	<i>laviran (razredčen) tuš</i>
af	<i>oglje</i>
ag	<i>kreda</i>
ah	<i>črna kreda</i>
ai	<i>rdeča kreda</i>
aj	<i>akvarel</i>

	Gl. primer 1.
ak	<i>tempera</i>
al	<i>gvaš</i>
am	<i>pastel</i>
an	<i>olje</i>
ba	<i>flomaster</i>
bb	<i>barva za les, steklo</i>
bc	<i>voščena kreda (voščenska)</i>
bd	<i>sepija</i>
be	<i>(pisalno) črnilo</i>
bf	<i>kazeinske (beljakovinske) barve</i>
bg	<i>zlatenje</i>
bh	<i>enkavstika (slikanje z voskom)</i>
bi	<i>akril</i>
bj	<i>kolaž (lepljenka)</i>
bk	<i>srebrni svinčnik (silver point)</i>
bl	<i>air brush (razprševanje)</i>
uu	<i>ni znano</i>
vv	<i>mešano</i>
zz	<i>drugo</i>

116f Tehnika (grafični odtisi)

Koda označuje grafično tehniko, v kateri je izdelan grafični odtis.

ba	<i>lesorez</i>
bb	<i>lesorez 'chiaroscuro'</i>
bc	<i>bela obreza (beli rez)</i>
bd	<i>kameja (camaiu)</i>
be	<i>fotogravura</i>
bf	<i>barvna litografija</i>
bg	<i>linorez</i>
bh	<i>jedkanica</i>
bi	<i>litografija (kamnotisk)</i>
bj	<i>fotolitografija</i>
bk	<i>cinkografija</i>
bl	<i>aligrafija</i>
bm	<i>akvatinta</i>
bn	<i>rezervaš (sladkorna akvatinta)</i>
ca	<i>vernimu</i> Vrsta jedkanice, "mehki lak".
cb	<i>graviranje</i>
cc	<i>graviranje z voščenkami</i>
cd	<i>graviranje z dletom</i>
ce	<i>suha igla</i>
cf	<i>mezzotinta</i>
cg	<i>monotipija</i>
ch	<i>sitotisk</i>

ci	<i>jeklorez</i>
cj	<i>računalniška grafika</i>
ck	<i>fotokopiranje</i>
uu	<i>ni znano</i>
vv	<i>mešano</i>
zz	<i>drugo</i>

116g Oznaka namena

Koda se uporablja za opis funkcionalne oblike enote.

aa	<i>arhitekturna risba</i> Skica, upodobitev prostorov, zgradb, napeljav, pohištva, opreme, dekoracij itd., ki jo izdelata arhitekt.
ab	<i>platnice, ovitek</i> Ovoj kot del vezave ali ščitni ovitek enote, npr. trde ali mehke platnice, ovitki za gramofonske plošče itd. Lahko je pritrjen na enoto ali ne.
ac	<i>nalepka</i> Sporočilo ali podoba na listku, ki ga lahko prilepimo ali kako drugače pritrdimo na površino. Sem uvrščamo tudi ekslibrise (nalepke z znakom lastnika knjige), ki so navadno nalepljeni na notranji strani platnic.
ad	<i>plakat</i> Ilustrirano obvestilo na enem ali več listih, ki je namenjeno lepljenju na javnih mestih in opozarja na dogodke, dejavnosti, izdelke ali storitve (gl. primer 2). Sem uvrščamo tudi zgolj okrasne plakate (posterje), izdelane po letu 1960.
ae	<i>razglednica</i> Kartonček s sliko na eni strani, na katerega lahko napišemo ali natisnemo sporočilo in ga pošljemo brez ovojnice.
af	<i>voščilnica</i> Vizitka ali razglednica, ki jo izročimo ali pošljemo ob posebni priložnosti; običajno vsebuje sporočilo z dobrimi željami.
ag	<i>tabela (diagram)</i> Neprosojen list, ki prikazuje podatke v grafični ali tabelarni obliki, npr. stenski diagram.
ah	<i>igralne karte</i> Kompleti kart z oznakami ali figurami, ki se uporabljajo pri družabnih igrah ali napovedovanju usode. Oznake so lahko standardne ali pa posebej oblikovane.
ai	<i>učni list</i> Karton ali drug neprosojen material, potiskan z besedami, številkami ali slikami, namenjen hitremu prikazovanju.
aj	<i>efemerno slikovno gradivo</i> Gradivo, navadno tiskano in na papirju, ki je namenjeno trenutni rabi in ga potem pogosto zavržemo. Sem sodi tudi kratkotrajno gradivo, ki naj bi bilo shranjeno vsaj za nekaj časa.
uu	<i>ni znano</i>
vv	<i>mešano</i>
zz	<i>drugo</i>

PRIMERI

1. *

116	uu	ac bc dc eaj gzz <i>(Akvarel, naslikan na karton.)</i>
-----	----	--

2. *

116	uu	ad bi dc gad <i>(Barvni plakat za svetovno prvenstvo v smučarskih poletih.)</i>
-----	----	---

3. *

116	uu	af bi ci db <i>(Črno-bela portretna fotografija.)</i>
-----	----	---